

заключення: «Если фирма имеет незначительную долю на рынке, она является ценополучателем (price taker)» [9, с. 168]. Именно по этому фактору такие операторы уязвимы при невозможности использовать эффект масштаба.

Заключення. Проблемой устойчивости любого сегмента рынка морской торговли является существенная дифференциация спроса (объема грузопотоков) и предложения (наличие провозной способности) флота. При этом существенно изменяются величины тарифных (фрахтовых) ставок, что предопределяет периоды смены формы эластичности и предельной доходности, что и ведет к трансформации финансового положения и других ресурсов судоходной компании.

То есть объем перевозок грузов, обеспечивающий нормальную прибыль, корректируется предельной доходной ставкой. Поэтому важен анализ динамики общих затрат и выручки. В этом же ряду стоит ориентация на логистические технологии формирования транспортных потоков в системе обслуживания грузопотоков. Изначальное понятие *logistike* – означало искусство вычислять. Вычисления, в конечном счете, заключаются в сокращении времени доставки с минимизацией совокупного отвлечения оборотных средств в товарную массу вне процесса прямого производства, потребления и реализации.

Поэтому при выборе модели развития судоходной компании необходимо учитывать воздействие на нее основных закономерностей экономического роста и прежде всего то, что предельная доходность капитала ниже средней. Первоначальное инвестирование проектов строительства судов с более высокой доходностью не обеспечивает эффективности ресурсов в последующем из-за наступления периода дисбаланса ресурсов и динамики фрахтовых

ставок. Следовательно, важнейшей задачей остается выработка модель поведения операторских компаний в постоянно изменяющихся условиях рынка морской торговли.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ

1. Винников В. В. Экономика морского транспорта / В. В. Винников. – Одесса: Феникс, 2011. – 938 с.
2. Котлубай М. И. Становление морского транспорта в рыночной среде: монография / М. И. Котлубай. – Одесса: ИПРЭИ НАН Украины, 2005. – 224 с.
3. Николаева Л. Л. Принципы устойчивого развития судоходных компаний в глобальном рынке морской торговли: монография / Л. Л. Николаева. – Одесса: Феникс, 2007. – 323 с.
4. Примачев Н. Т., Примачева Н. Н. Эффективность развития морской транспортной индустрии: монография. Одесса: ИздатИнформ, 2011. – 405 с.
5. Shipping and Shipbuilding markets: Annual Review 2010/ - Paris: BRS, 2010. – 99 p.
6. Review of Maritime Transport, 2008 Report by the UNCTAD secretariat //United Nations New York and Geneva: 2011 – 243 p.
7. Кругман П. Р. Международная экономика / П. Р. Кругман, М. Обстфельд; пер. С англ.. В. Кузина и др. – [5-е изд.] – СПб.: Питер, 2003. – 832 с.
8. Хулей Г. Маркетинговая стратегия и конкурентное позиционирование / Г. Хулей, Д. Сондерс, Н. Перси; пер. с англ. – Днепропетровск: Баланс Бизнес Букс, 2005. – 800 с.
9. Сломан Дж. Экономикс: [учебник] / Дж. Сломан; пер. с англ. под ред. С. В. Лукина. – [5-е изд.] – СПб.: Питер, 2005. – 832 с.

*Рецензент д.э.н., профессор ОНМА Примачев Н.Т.
Эксперт редакционной коллегии к.э.н., доцент УкрГАЖТ Уткина Ю.Н.*

УДК 658

ПОНЯТТЯ РИЗИКУ, НЕБЕЗПЕКИ ТА ЗАГРОЗИ ЯК БАЗОВИХ КАТЕГОРІЙ РОЗКРИТТЯ СУТНОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Костюк Ж. С., аспірант (УкрДАЗТ)

В статті розглянуто та проаналізовано погляди науковців на поняття «ризик, небезпека, загроза» та їх взаємозв'язок, визначено внутрішні та зовнішні загрози економічній безпеці підприємства. Запропоновано авторське бачення взаємозв'язку наведених економічних категорій та авторське визначення поняття «загроза» як основного чинника негативного впливу на економічну безпеку.

Ключові слова: економічна безпека, ризик, небезпека, загроза.

ПОНЯТИЕ РИСКА, ОПАСНОСТИ И УГРОЗЫ КАК БАЗОВЫХ КАТЕГОРИЙ РАСКРЫТИЯ СУЩНОСТИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Костюк Ж. С., аспирант (УкрГАЗТ)

В статье рассмотрены и проанализированы взгляды ученых на понятие «риск, опасность, угроза» и их взаимосвязь, определены внутренние и внешние угрозы экономической безопасности предприятия. Предложено авторское видение взаимосвязи приведенных экономических категорий и авторское определение понятия «угроза» как основного фактора негативного влияния на экономическую безопасность.

Ключевые слова: экономическая безопасность, риск, опасность, угроза.

CONCEPTS OF RISK, DANGER AND THREAT AS BASE CATEGORIES OF DISCLOSURE OF ECONOMIC SECURITY OF THE ENTERPRISE

Kostyuk Z.S., graduate student (USART)

Reliable protection under current conditions is a problem for all organizations regardless of ownership and type of activity. Market economy, fierce competition is the basic source of risks, threats, dangers, contingencies. The correct solution to the problem of security of economic activity is directly dependent on understanding all employees involved in these activities, the basic categorical apparatus. The article describes and analyzed the views of scientists on the concept of "risk, danger, threat" and their interrelation, defined internal and external threats to economic security of the enterprise. Restated large number of reasons and factors that give rise to threats to subjects of business that can lead to destabilization of their work or to the loss of liquidity or even liquidation. Suggested the author's vision of the interrelation of mentioned economic categories and the author's definition of the term "threat" as a major factor in the negative influence on the economic security. The author states that the threat is part of the risk and the specific form of danger that arises when the negative consequences of a decision or unreasonable risk. Identifying threats to economic security of enterprise will help to develop specific measures to eliminate these threats. Prospects for further research is the formation and realization of measures on ensure economic security.

Keywords: economic security, risk, danger, threat.

Постановка проблеми та її зв'язок з науковими та практичними завданнями: Надійне забезпечення захисту в сучасних умовах - проблема для всіх організацій незалежно від форм власності та виду діяльності. Ринкова економіка, жорстка конкуренція є базовим джерелом виникнення ризиків, загроз, небезпек, непередбачуваних ситуацій.

Правильне вирішення проблеми забезпечення безпеки суб'єктів економічної діяльності знаходиться в прямій залежності від розуміння всіма працівниками, причетними до цієї діяльності, основного категоріального апарату, вживаного при її здійсненні. Поняття «безпека», «небезпека, загроза, ризик» потребують першочергового уточнення змісту. Крім того, вони взаємозалежні, тобто розкриття сутності одного поняття неможливе без адекватного розуміння змісту інших.

Аналіз останніх досліджень: Дослідженню суті та взаємозв'язку понять «ризик, небезпека, загроза» приділено багато уваги як серед зарубіжних, так і вітчизняних науковців. Зокрема, вивченням цих питань займалися Олейніков Є. [1], Кузнецов В. [2], Семенютіна Т.В. [3], Нижник Н., Ситник Г., Білоус В. [4],

Куркін М.В., Понікаров В.Д., Назаренко Д. В. [5], Васильців Т.Г. [6], Барановський О.І. [7], Мігус І.П., Лаптев С. М. [8], Зубок М.І., Рубцов В.С., Яременко С. М., Гусаров В.Г. [9], Дикань В.Л., Воловельська І.В., Маковоз О.В. [10], Рудніченко Є. М. [11] та інші.

Але не зважаючи на те, що проведені численні дослідження, на сьогоднішній час не існує чіткого та однозначного трактування названих понять та не встановлено єдиного зв'язку між ними. Часто вони ототожнюються, хоча такими не являються, у деяких випадках одна категорія стає частиною іншої. У такій ситуації, враховуючи відсутність єдиних поглядів, набуває актуальності питання розуміння названих категорій.

Метою статті є уточнення сутності понять ризику та загрози, та взаємозв'язку між ними.

Виклад основного матеріалу дослідження: За результатами досліджень наукових робіт, можна зробити висновки, що науковці погоджуються щодо наявності зв'язку між цими категоріями, але є розбіжності в поглядах на їх поєднання (табл.1).

Аналіз поглядів на зв'язок понять «ризик», «небезпека», «загроза»

Зв'язок категорій	Автори
Небезпека – ризик - загроза	Олейніков Є. [1]
Ризик – небезпека – загроза	Кузнецов В. [2], Семенюгіна Т.В. [3]
Ризик – загроза – виклик – небезпека	Нижник Н., Ситник Г., Білоус В. [4]
Ризик – загроза - небезпека	Куркін М.В., Понікаров В.Д., Назаренко Д.В [5]
Ризик – загроза	Васильців Т.Г. [6], Барановський О.І. [7]
Загроза – ризик	Мігус І.П., Лаптев С. М. [8]
Дестабілізуючі фактори – ризики – небезпеки - загрози	Зубок М.І., Рубцов В.С., Яременко С. М., Гусаров В.Г. [9]
Загроза складова ризику	Дикань В.Л., Воловельська І.В., Маковоз О.В. [10]
Небезпека – загроза – ризик	Рудніченко Є. М. [11]

Авторське бачення взаємозв'язку представлено на рисунку 1.

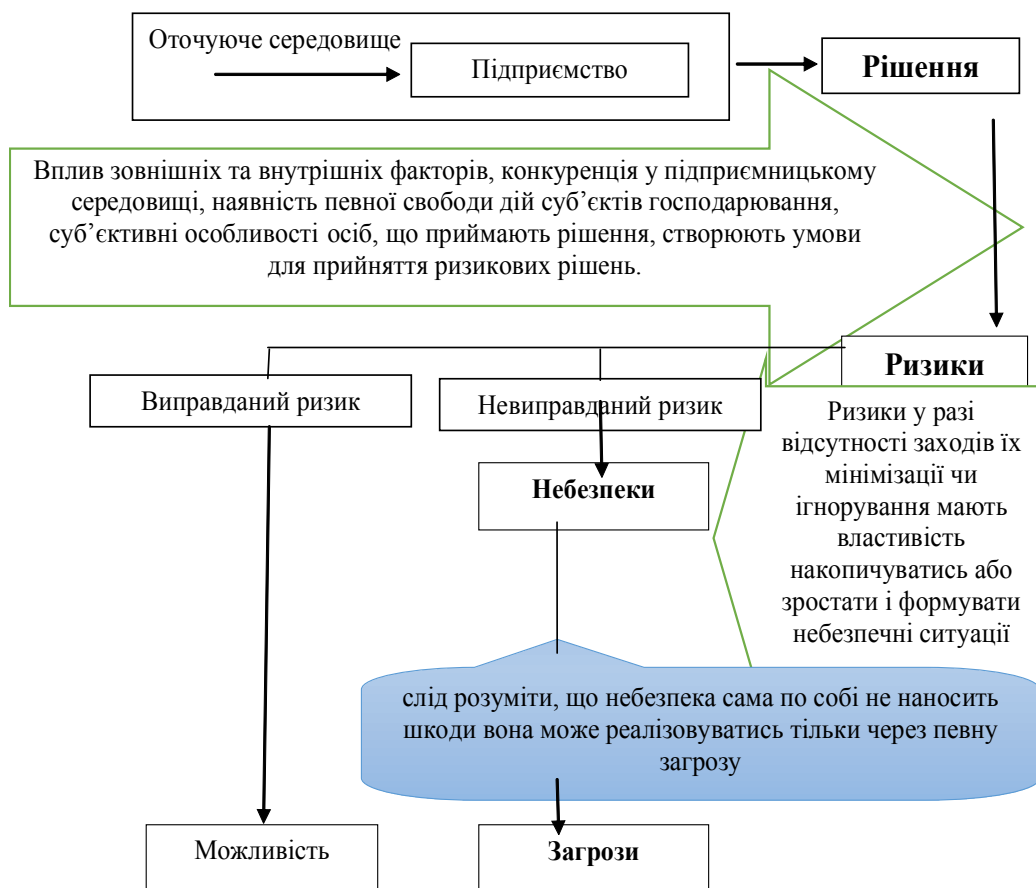

Рис.1. Взаємозв'язок категорій «ризик», «небезпека», «загроза»

Незважаючи на досить часте застосування таких понять як ризик, небезпека, загроза у наукових та професійних колах існує досить багато точок зору щодо визначення їх суті та об'єктивного розуміння (табл. 2,3,4).

Таблиця 2

Визначення поняття «ризик» вітчизняними за зарубіжними науковцями

Визначення	Автор
1	2
Ризик - це ступінь вірогідності певної негативної події, яка може наступити в певний час або за певних обставин на території об'єктів економічної діяльності	Куркін М.В. [5]
Ризик – можливе відхилення від намічених результатів як у позитивний бік, так і в негативний.	Дикань В.Л., Воловельська І.В., Маковоз О.В. [10]
Ризик – це об'єктивно-суб'єктивна категорія, що пов'язана з певною мірою невизначеності результату внаслідок прийнятого рішення (дії і/або обставин).	Рудніченко Є.М. [11]
Ризик трактують як усвідомлену можливість небезпеки, а також як можливість збитків або неуспіху у якійсь справі.	Великий тлумачний словник сучасної української мови [12]
Ризик - об'єктивна реальність, яку необхідно враховувати під час планування діяльності в майбутньому.	Сахарцева І.І. [13]
Автори трактують ризик як комбінацію трьох елементів: подія, пов'язана з діяльністю підприємства і яка впливає на нього, імовірність цієї події, наслідки, що унеможливають досягнення запланованих цілей і в остаточному підсумку позначаються на доходах підприємства.	Старостіна А.О. [14]
Ризик у загальному випадку слід розглядати як можливість або загрозу відхилення результатів конкретних рішень або дій від очікуваних.	Ілляшенко С.М. [15]

Таблиця 3

Визначення поняття «небезпека» вітчизняними за зарубіжними науковцями

Визначення	Автор
1	2
Небезпека – можливість, ймовірність якогось лиха, нещастя, шкоди й таке інше.	Сучасний тлумачний словник [16]
Небезпека – можливість заподіяння шкоди споживачам та інтересам особи, суспільства, держави. Економічна небезпека – конкретна форма прояву загрози, ймовірність настання якої має математичне визначення в межах від 0 до 1.	Куркін М.В.[5]
Небезпека – це існуюча або потенційна можливість дії загрози, вплив якої може завдати шкоди будь-якому суб'єкту чи об'єкту.	Погосова М.Ю. [17]
Небезпека – це об'єктивно існуюча реальність, яка може порушити стан рівноваги суб'єктів і призвести до негативних наслідків.	Рудніченко Є.М. [11]
Цілков усвідомлена, але не фатальна ймовірність заподіяння шкоди, що визначається наявністю об'єктивних або суб'єктивних факторів, яким притаманні вражаючі властивості	Олейніков Є. [1]

Таблиця 4

Визначення поняття «загроза» вітчизняними за зарубіжними науковцями

Визначення	Автор
1	2
Загроза – можливість, неминучість небезпеки.	Сучасний тлумачний словник [16]
Загроза – можлива небезпека, сукупність факторів та умов, які ставлять небезпеку у крайньому своєму вираженні потреб та інтересів особи, суспільства, держави. В свою чергу, під «економічною загрозою» розуміють потенційну можливість завдання шкоди з боку окремих факторів, обумовлених характером економічної діяльності та зовнішнім середовищем.	Куркін М.В. [5]

1	2
Під загрозою діяльності суб'єкта підприємництва можна розуміти потенційні чи реальні дії певних осіб (юридичних чи фізичних), здатні нанести конкретному суб'єкту матеріальної або моральної шкоди.	Зубок М.І [9]
Загроза – негативний вплив внутрішніх і зовнішніх факторів на підприємство.	Дикань В.Л., Воловельська І.В., Маковоз О.В [10]
Загроза – сукупність умов, процесів, факторів, які перешкоджають реалізації національних інтересів або створюють небезпеку для них та суб'єктів господарської діяльності.	Ареф'єва О., Кузенко Т. [20]
Загроза – це найбільш конкретна та безпосередня форма небезпеки або сукупність умов і факторів, які створюють небезпеку різним суб'єктам.	Олейніков Є. [1], Пекін А. [18]
Загроза – це конкретна і безпосередня форма небезпеки або сукупність негативних чинників та умов.	Єрмошенко М.М. [19]
Загрози – це потенційні або реальні умови, чинники чи дії фізичних та юридичних осіб, що порушують нормальний фінансово-економічний стан підприємницької діяльності і здатні заподіяти великої шкоди аж до припинення його діяльності	Камлик М. І. [21], Мак-Мак В. П. [22]
Загроза – це наслідок небезпеки у вигляді об'єктивізованого чинника потенційно негативної дії.	Рудніченко Є. М. [11]

Головним завданням забезпечення економічної безпеки підприємства є запобігання чи послаблення негативного впливу зовнішніх та внутрішніх факторів, тобто протистояння загрозам, тому у подальшому дослідженні більше уваги буде приділятися поняттю «загроза».

Майже всі вчені сходяться на думці, що загрози це:

- події, зміни або дії, тобто загрозам притаманна динаміка;
- вони спричиняють шкоду або порушення нормального функціонування підприємства, і як наслідок є причиною збитків та втрат;
- загрози виникають під дією певних чинників (зовнішніх та внутрішніх), і тому потребують комплексу заходів з боку підприємства для їх нейтралізації та усунення [11].

Зважаючи на відсутність єдиного підходу та плутанину в трактуваннях та взаємозв'язку понять "небезпека", "загроза" та "ризик", доцільно навести найбільш прийнятне визначення.

На думку автора, загроза є частиною ризику і конкретною формою небезпеки, яка виникає у разі негативного наслідку прийнятого рішення чи невиправданого ризику.

Існує багато підходів до класифікації загроз, але зупинимось на тій із них, що має найбільш суттєве значення для розгляду питань, пов'язаних із забезпеченням безпеки діяльності підприємств.

Поділ загроз за сферою виникнення на зовнішні та внутрішні є найбільш поширеним, його підтверджують і розглядають усі науковці. Згідно цієї класифікації вся численність можливих загроз поділяється на внутрішні та зовнішні.

Внутрішні загрози діяльності суб'єкта підприємництва (пов'язані з господарською діяльністю підприємства) обумовлюються:

- недостатньою кваліфікацією його працівників, недобросовісною, злочинною їх поведінкою;
- непрофесійна його діяльність, особливо на низовій ланці виконавців;
- шахрайство з фінансовими ресурсами та майном, фінансовими інструментами, пластиковими платіжними засобами;
- крадіжки майна і коштів, що скоєні їх персоналом;
- фальсифікація документів, касових та бухгалтерських книг, договорів, сум на банківських рахунках, підроблення документів;
- оплата особистих рахунків коштами суб'єктів;
- «відкати» при проведенні операцій;
- використання створених працівниками фіктивних фірм;
- незаконне використання з корисливою метою майна суб'єктів підприємництва;
- незаконне внесення змін в бухгалтерський облік;
- скрите (під виглядом отримання авансових сум) кредитування;
- несанкціоноване поширення інформації;
- модифікація електронної інформації;
- оплата невиконаних робіт;
- створення конфліктних ситуацій в колективах та ін.;
- використанням недосконалих,

неефективних технологій виробництва або інформаційного забезпечення, неадекватного підприємницької діяльності внутрішньо-об'єктового режиму в установах суб'єктів підприємництва:

- використанням високозатратних матеріалів, обладнання, програмного забезпечення, в цілому технологій, а також технологій, в яких відсутні елементи захисту або такі елементи неадекватні ситуації, в яких проводиться підприємницька діяльність;

- недосконалість або взагалі відсутність методик, які б регулювали дії підрозділів суб'єкта підприємництва при проведенні певних операцій, узгоджували такі дії щодо впливу на ситуацію, забезпечували контроль за проведенням операцій на всіх їх етапах.

За всіх умов, джерелом внутрішніх загроз є персонал суб'єктів підприємництва, особи, що залучені до забезпечення його діяльності, а також технології виробництва чи управління в процесі діяльності суб'єкта.

Основними суб'єктами зовнішніх загроз (виникають за межами підприємства, не пов'язані з його виробничою діяльністю) підприємств можуть бути:

- їх конкуренти;
- особи, що здійснюють кримінальну діяльність та кримінальні угруповання;
- клієнти та партнери суб'єктів підприємництва;
- органи контролю та нагляду;
- окремі недобросовісні працівники державних установ, правоохоронних органів та органів влади;
- засоби масової інформації;
- колишні працівники суб'єктів підприємництва;
- спецслужби іноземних держав, пов'язані з ними особи і організації, метою діяльності яких є здобування економічної інформації;
- особи та організації, що займаються рейдерською діяльністю;
- особи та організації, в діях яких є ознаки терористичної діяльності;
- влада та представники органів влади [23];

- іноземні суб'єкти, що здійснюють:
  - націоналізацію або конфіскацію активів вітчизняного підприємства, банку, які знаходяться на іноземній території;
  - блокування рахунків вітчизняного суб'єкта підприємництва в банках іноземної держави;
  - зміни валютних курсів;
  - квотування експорту і імпорту;
  - накладання ембарго на експорт і імпорт;

- підвищення митних тарифів та податкових ставок;

- обмеження інвестиційної діяльності;
- економічне шпигунство [24];

суспільно-економічні і природні явища і процеси:

- політична ситуація в країні: розбалансованість в діяльності органів влади, негативні наслідки реформування економіки, корупція, загострення кримінальної ситуації, обмеження демократичних досягнень суспільства можуть утворювати ситуації тривалого чи навіть постійного підвищеного ризику в діяльності суб'єктів підприємництва, обумовлювати агресивну поведінку до них з боку клієнтів, недовіру населення;

- стихійні лиха та техногенні аварії і катастрофи, що можуть виникати поблизу установ суб'єктів підприємництва і своїми вражаючими факторами загрожувати їм.

Зовнішні загрози в підприємницькій діяльності проявляються як:

- недобросовісна конкуренція;
- розбійні напади з метою заволодіння коштами та майном суб'єктів підприємництва;
- розголошення їх комерційної, банківської таємниці та конфіденційної інформації;
- неповернення (несвоєчасне повернення) коштів;
- нагнітання моральної обстановки навколо підприємств, банків або їх посадових осіб;
- поширення негативної інформації про їх діяльність;
- дестабілізація роботи суб'єктів підприємництва від чисельних перевірок;
- примушення їх до проведення неефективних, збиткових операцій;
- незаконне поглинання підприємств, банків іншими суб'єктами;
- замах на працівників та захоплення їх в заручники;
- обмеження діяльності суб'єктів підприємництва певними актами органів влади чи іншими державними органами;
- руйнування будівель;
- виведення з ладу їх обладнання і т. і.

[23]

Звичайно, що наявність такої кількості негативу для суб'єктів підприємництва зможе призвести як до дестабілізації їх роботи, так і до втрати ними ліквідності, а то і ліквідації.

Висновки: В нинішніх нестабільних умовах однією з важливіших задач науки і практики стає розробка та реалізація системи економічної безпеки підприємств. Українські підприємства змушені адаптуватись до умов політичної та соціально-економічної нестабільності і вести пошук адекватних рішень

складних проблем і шляхів зниження загроз свого функціонування.

Для своєчасного попередження та подолання цих загроз необхідно чітко розуміння сутності поняття, взаємозв'язку категорій та їх різновидів. Автором визначено, що загроза є частиною ризику і конкретною формою небезпеки, яка виникає у разі негативного наслідку прийнятого рішення чи невиправданого ризику.

Ідентифікація загроз економічній безпеці підприємства дасть змогу розробити конкретні заходи щодо усунення цих загроз. Перспективами подальших досліджень є формування та реалізація заходів щодо забезпечення економічної безпеки підприємства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Олейников Е.А. Основы экономической безопасности (государство, регион, предприятие, личность) [Текст] / под ред. Е. А. Олейникова. – М., 1997. 288 с.
2. Кузнецов В.Н. Культура безопасности: социологическое исследование [Текст] / В.Н. Кузнецов // Сер. «За нашу и вашу безопасность»: приложение к журналу «безопасность Евразии». – М.: Наука, 2001. – 320 с.
3. Семенютіна Т.В. Економічні ризики, небезпеки, загрози: сутність та взаємозв'язок [Текст] / Т.В. Семенютіна // Економічний постір, 2012. - №68.- С.106- 113.
4. Нижник Н. Р. Національна безпека України(методологічні аспекти, стан і тенденції розвитку) [Текст]: навч. посіб. / Н.Р. Нижник, Г.П. Ситник, В.Т. Білоус; за заг. ред. П. В. Мельника, Н.Р. Нижник.- Ірпінь, 2000. – 304 с.
5. Куркін М.В. Контроль та захист економічної безпеки діяльності підприємств [Текст]: навч посібн. / М.В. Куркін, В.Д. Понікаров, Д.В. Назаренко. – Х.: ФОП Павленко О.Д.; ВД «ІНЖЕК», 2010. – 388 с.
6. Васильців Т.Г. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення [Текст]: монографія / Т.Г. Васильців. – Львів: Арал, 2008. – 384 с.
7. Барановський О.І. Фінансові кризи: передумови, наслідки і шляхи запобігання [Текст]: монографія / О.І. Барановський. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. – 754 с.
8. Мігус І.П. Необхідність розмежування понять «загроза» та «ризик» при діагностиці економічної безпеки суб'єктів господарювання [Електронний ресурс] / І.П. Мігус, С.М. Лаптев – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=821>
9. Зубок М.І. Економічна безпека суб'єктів підприємництва [Текст]: навчальний посібник. / М.І. Зубок, В.С. Рубцов, С.М. Яременко, В.Г. Гусаров (за заг. ред. Зубка М.І.) – К., 2012 – 226 с.
10. Дикань В.Л. Економічна безпека підприємства [Текст]: навч. посібник. / В.Л. Дикань, І.В. Воловельська, О.В. Маковоз. - Харків: УкрДАЗТ, 2011. – 266 с.
11. С. М. Рудніченко Загроза, ризик, небезпека: сутність та взаємозв'язок із системою економічної безпеки [Текст] / Економіка Менеджмент Підприємництво, № 25 (I) / 2013, - С.188-195.
12. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) [Текст] / Уклад. і голов. Ред. В.Т. Бусел – К.: Ірпінь: ВТФ – “Перун”, 2005. – 1728 с.
13. Сахарцева І.І. Ризики економічної діагностики підприємства [Текст]: навчальний посібник/ І.І. Сахарцеві, О.В. Шляга. - К.: Кондор, 2008. - 380 с.
14. Старостіна А.О. Ризик-менеджмент: теорія та практика [Текст]: навчальний посібник / А.О. Старостіна, В.А. Кравченко. - К.: ІОЦ Видавництво "Політехніка", 2004. - 200 с.
15. Ілляшенко С.М. Економічний ризик [Текст] : навчальний посібник - 2-ге вид., доп. і перероб. / С.М. Ілляшенко. - К. : Центр навчальної літератури, 2004. - 220 с.
16. Сучасний тлумачний словник української мови. [Текст] - К.:Кобза, 2005. – 544с., С. 307.
17. Погосова М.Ю. Структурно-логічний аналіз поняття «Фінансова безпека підприємства» [Текст] / М.Ю. Погосова // Наука й економіка. – 2008. – № 3. – С. 258–263.
18. Пекін А. Економічна безпека підприємств як економіко-правова категорія [Текст] / А. Пекін // Економіст. — 2007. — №8. — С. 23–25.
19. Єрмошенко М.М. Фінансова безпека держави: національні інтереси держави, реальні загрози, стратегія забезпечення [Текст] / М.М. Єрмошенко. – К. КНТЕУ, 2001. – 309 с.
20. Ареф'єва О.В. Планування економічної безпеки підприємств [Текст]: монографія / О.В. Ареф'єва, Т.Б. Кузьменко. – К.: Видавництво Європейського університету, 2005. – 170 с.
21. Камлик М. І. Економічна безпека підприємницької діяльності. Економіко-правовий аспект [Текст] / М. І. Камлик. — К. : Атіка, 2005. — 432 с
22. Мак-Мак В. П. Служба безпеки підприємства як суб'єкт частини правоохоронительной деятельности [Текст] : дисс. ... канд. юрид. наук / В. П. Мак-Мак. — М., 2003. — 210 с.
23. Зубок М.І. Економічна безпека суб'єктів підприємництва [Текст]: навчальний посібник. / М.І. Зубок, В.С. Рубцов, С.М.

Яременко, В.Г. Гусаров (за заг. ред. Зубка М.І.) – безпеки фірми [Текст]: Навч. посібник / П. І. Орлов, В. Є. Духов — Х.: Прометей-Прес, 2004. — 24. Орлов П. І. Основи економічної 284 с.

*Рецензент д.е.н., професор УкрДАЗТ Кірдіна О.Г.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Токмакова І.В.*

УДК 658:338

МОДЕЛЮВАННЯ ВИБОРУ ФОРМИ МЕРЕЖІ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЙОГО ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ

Крючкова І. В., к.е.н., доцент (СНУ ім. В.Даля)

Визначено сутність логістичної системи інноваційно орієнтованого підприємства. Визначено особливості формування логістичної системи інноваційно орієнтованого підприємства. Встановлено послідовність вибору раціональної форми мережі інноваційних процесів за виявленими умовами потоковості.

Ключові слова: логістична система, інноваційно орієнтоване підприємство, умова потоковості, мережа, інноваційний процес.

МОДЕЛИРОВАНИЕ ВЫБОРА ФОРМЫ СЕТИ ИННОВАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ ПРЕДПРИЯТИЯ КАК ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ ЕГО ЛОГИСТИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ

Крючкова И. В., к.э.н., доцент (ВНУ им. В.Даля)

Определена сущность логистической системы инновационно ориентированного предприятия. Определены особенности формирования логистической системы инновационно ориентированного предприятия. Установлена последовательность выбора рациональной формы сети инновационных процессов по выявленным условиям поточности.

Ключевые слова: логистическая система, инновационно ориентированное предприятие, условие поточности, сеть, инновационный процесс.

MODELING OF CHOICE OF THE RATIONAL FORM OF A NETWORK OF INNOVATION PROCESSES AS THE BASE FOR FORMING ITS LOGISTIC SYSTEM

Kryuchkova I. V., Candidate of Economic Sciences, An associate professor (EUNU V. Dahl)

An innovation-oriented enterprise is defined as the organized network of innovation processes, forming of which is carried out by integration of all kinds of streams by the stages of production-sale chain of innovation activity. The essence of the logistic system of an innovation-oriented enterprise and the features of forming of such system have been defined. The logistic system should provide the correct organization of innovation activity and flow of innovation processes inside an enterprise and between an enterprise and its contractors.

Gaining of competitive advantages from innovation activity depends on the form of the network of innovation processes. The form of network depends on the amount of the types and streams of innovation processes. The choice of the form of a network according to the revealed conditions of streamingness of flowing of innovation processes provides integration of all types of streams by the stages of production-sale chain of innovation activity and increases the results from production and sale of innovation product. Thus the sequence of choice of the rational form of a network of innovation processes by the revealed conditions of streamingness has been set.

Keywords: logistics system, innovation-oriented enterprise, condition threading, network, innovation process.

Постановка проблеми та її зв'язки з логістиці, оскільки від її ефективної організації на науковими чи практичними завданнями. підприємстві залежить скорочення витрат і часу на Логістична система є одним з ключових понять в виконання різних операцій. Логістика – це частина